

KORRUPTIONVASTAISET TOIMINTASÄÄNNÖT



Making progress become reality

SISÄLLYS

ESIPUHE	1
MÄÄRITELMÄT	2
I. KONSERNIN SITOUTUMINEN KORRUPTION TORJUNTAAN	4
II. TOIMINTASÄÄNTÖJEN VASTAANOTTAJAT	5
III. KAIKKIEN HUOLI.....	6
1. Konsernin ylimmän johdon ja johtajien sitoumukset.....	6
2. Työntekijöiden sitoumukset	6
3. Eettisyys-/compliance-osaston rooli	7
IV. KORRUPTION PÄIVITTÄINEN TORJUNTA	9
1. Ennaltaehkäisy.....	9
2. Havaitseminen.....	10
3. Päätösten dokumentointi.....	11
4. Valvonta ja arviointi.....	12
5. Kirjanpito	12
6. Ilmiannon tekeminen	13
7. Sanktiot.....	13
V. TOIMENPITEET RISKIALTTIITA KÄYTÄNTÖJÄ VASTAAN	15
1. Lahjat ja vieraanvaraisuus	15
2. Voitelumaksut	16
3. Tukeminen ja sponsorointi	16
4. Eturistiriidat	17
5. Välikäsien käyttö.....	18
6. Poliittinen rahoitus	20
7. Edunvalvonta ja lobbaus	21
LIITE 1	23
LIITE 2	25

ESIPUHE

Bouygues-konserni laati ensimmäisen kerran korruption vastaisen compliance-ohjelman vuonna 2014. Se päivitettiin vuonna 2017 sisällyttämällä siihen 9. joulukuuta 2016 annetun Ranskan Sapin 2 -lain vaatimukset.

Eettisten sääntöjen lisäksi halusimme päivittää myös tämän ohjelman ottaaksemme huomioon viimeisimmät säädökset ja tehdäksemme siitä entistä selkeämmän ja käytännöllisemmän.

Vuodesta 2017 lähtien korruption torjuntaa on tehostettu Ranskassa ja maailmanlaajuisesti, ja sääntelyvaatimukset ovat tiukentuneet erityisesti eri lakien ekstraterritoriaalisen soveltamisen vuoksi. Sääntöjen rikkomisella voi olla erittäin vakavia seurauksia konsernille, sen ylimmälle johdolle ja työntekijöille, mukaan lukien suuret sakot, vankeusrangaistukset ja rajoitukset konsernin mahdollisuuksille tehdä tarjouksia julkisista ja yksityisistä sopimuksia ja kerätä varoja.

Siksi on elintärkeää, että jokainen ymmärtää, omaksuu ja noudattaa tiukasti korruption ehkäisyä koskevia sääntöjä.

On selvää, että konsernimme ei suvaitse minkäänlaista korruptiota. Kaikenlaisesta korruptiosta kieltäytymisen on oltava kaikkien ylimmän johdon jäsenten, johtajien ja työntekijöiden perusvelvollisuus.

Kiinnitämme erityisesti ylimmän johdon ja johtajien huomion heidän erityisvelvollisuuksiinsa tässä asiassa. Kehotamme heitä lukemaan nämä toimintasäännöt huolellisesti, levittämään niitä laajasti työntekijöidensä keskuudessa ja varmistamaan, että niiden kielto-, ehkäisy- ja valvontasäännöt pannaan tehokkaasti täytäntöön sekä Ranskassa että ulkomailla.

Työntekijöiden on ymmärrettävä, että Bouygues-konserni ei suvaitse korruption kieltävien sääntöjen rikkomista. Siksi kaikkien työntekijöiden on saatava koulutus korruptiontorjunnasta. Ennen kaikkea heidän tulee tietää, että he voivat luottaa esihenkilöihinsä sekä Group Ethics Officeriin ja liiketoimintasegmentin Ethics Officereihin, jos he altistuvat tilanteelle tai tapahtumalle, johon liittyy korruptiota. Työntekijää ei saa koskaan jättää yksin selviytymään tällaisesta tilanteesta.

Martin Bouygues
Hallituksen puheenjohtaja

Olivier Roussat
Konsernin toimitusjohtaja



MÄÄRITELMÄT

Virkamies: kuka tahansa, joka on julkisessa virka-asemassa joko nimitettynä tai valittuna, mukaan lukien:

- kuka tahansa, joka on kansallisen, alueellisen tai paikallisen viranomaisen, jonkin näiden viranomaisten määräysvallassa olevan yhteisön tai riippumattoman hallintoviranomaisen palveluksessa tai käyttämänä oleva asiamies tai edustaja;
- kuka tahansa julkisen viraston palvelukseen tai sen käyttöön palkattu;
- julkiseen virkaan ehdokkaana olevat;
- poliittisten puolueiden johtajat; ja
- kansainvälisten julkisten organisaatioiden työntekijät.

Korruptio: korruptio voi olla aktiivista tai passiivista.

- **Aktiivinen korruptio** on sitä, että ranskalaiselle tai ulkomaiselle julkiselle tai yksityiselle taholle tai henkilölle annetaan tai suostutaan antamaan perusteeton etu vastineeksi siitä, että nämä toimivat tai pidättäytyvät toimimasta virkatehtäviään suorittaessaan rikoksenteelijän hyödyksi. Rikokseen on syyllistytty, vaikka etua ei todellisuudessa maksettaisi tai annettaisi. Petollista tarkoitusta ei tarvitse näyttää toteen, jotta rikoksesta voidaan nostaa syyte ja siitä voidaan rangaista.
- **Passiivinen korruptio** on sellaisen perusteettoman edun hyväksymistä tai pyytämistä, joka täyttää yllä olevat edellytykset.

Ylin johto: tarkoittaa kunkin konserniyhteisön johtajia ja toimitusjohtajaa.

Yhteisö: tarkoittaa ranskalaisia ja ulkomaisia yrityksiä ja yhteisöjä, jotka ovat suoraan tai välillisesti konsernin liiketoimintasegmenttien "määräysvallassa".

Konserni: Tarkoittaa Bouygues SA:ta ja kaikkia ranskalaisia ja ulkomaisia yrityksiä ja yhteisöjä, jotka ovat Bouygues SA:n suorassa tai välillisessä "määräysvallassa" (mukaan lukien Bouygues SA:n määräysvallassa olevat yhteisyritykset, liiketoimintasegmentit tai niiden yhteisöt). "Määräysvallalla" on Ranskan kauppalaain (Code de Commerce) L. 233-3 ja L. 233-16 §:n yhdistetyissä määräyksissä annettu merkitys, ja se sisältää siten sekä oikeudellisen että tosiasiallisen määräysvallan.

Johtaja: jokainen liiketoimintasegmentti määrittelee omaan toimialaansa sovellettavan "johtajan" käsitteen prosessiensa ja toimintojensa perusteella.

Liiketoimintasegmentti: tarkoittaa tässä asiakirjassa Bouygues SA:ta ja konsernin kutakin liiketoimintasegmenttiä, jotka ovat tämän asiakirjan päivämääränä Bouygues Construction, Bouygues Immobilier ja Colas (rakennusliiketoiminta), TF1 (media) ja Bouygues Telecom (televiestintä).

Ethics Officer ja Compliance Officer: kukin liiketoimintasegmentti nimittää oman Ethics Officerin ja Group Ethics Officer nimitetään Bouygues SA:ssa. Periaatteessa Ethics Officer on asianomaisen yhteisön lakiasiaintoimittaja, ja hän on vastuussa konsernin eettisten sääntöjen, korruption vastaisten toimintasääntöjen ja compliance-ohjelmien ja -politiikkojen käyttöönotosta ja toimeenpanosta. Hänen tukenaan voi olla Compliance Officer, joka vastaa näiden asioiden operatiivisesta toteuttamisesta.

Vaikutusvallan kauppaaminen: kuten korruptio, vaikutusvallan kauppaaminen voi olla aktiivista tai passiivista.

- **Aktiivinen vaikutusvallan kauppaaminen** on henkilön lahjomista käyttämään todellista tai oletettua vaikutusvaltaansa toiseen henkilöön edun tai suotuisan päätöksen saamiseksi.
- **Passiivinen vaikutusvallan kauppaaminen** on vaikutusvaltansa käyttöön suostumista tai edun tai palveluksen pyytämistä vastineeksi vaikutusvallan käytöstä.

I. KONSERNIN SITOUTUMINEN KORRUPTION TORJUNTAAN

Bouygues-konserni tuomitsee kaikki aktiivisen ja passiivisen korruption ja vaikutusvallan kauppaamisen muodot, olipa kyse julkisesta tai yksityisestä sektorista ja tapahtuipa se Ranskassa tai ulkomailla.

Kuten konsernin eettisissä säännöissä todetaan, korruptio, vaikutusvallan kauppaaminen ja vastaavat rikokset ovat täysin konsernin yhteisten arvojen ja eettisten periaatteiden vastaisia. Tästä johtuen konsernilla on nollatoleranssipolitiikka korruption suhteen, ja kaikista sovellettavien sääntöjen rikkomuksista seuraa kurinpidollinen toimi.

Tämä sitoutuminen korruption torjuntaan on sitäkin perustellumpaa, koska kansallisten tai kansainvälisten säännösten rikkomisella, vaikka se olisikin erittäin paikallista tai koskisi vähäisiä summia, voi olla erittäin vakavia seurauksia konsernille, sen ylimmälle johdolle ja työntekijöille. Sen lisäksi, että ylimmälle johdolle voidaan määrätä sakkoja ja vankeusrangaistuksia, korruption vastaisten sääntöjen rikkomisen voi:

- rajoittaa konsernin mahdollisuuksia saada julkisia ja yksityisiä sopimuksia;
- rajoittaa sen kykyä harjoittaa liiketoimintaa (esimerkiksi omaisuuden takavarikointi, eri toimintojen lopettaminen tai rajoittaminen);
- vaikeuttaa pankkilainan tai vakuutuksen saamista ja sijoittajien houkuttelua;
- johtaa sisäiseen epäjärjestykseen ja vaikuttaa kielteisesti henkilöstöön; ja
- vahingoittaa pysyvästi konsernin imagoa.

Vuonna 2017 konserni päivitti korruption vastaisen compliance-ohjelmansa sisällyttämällä siihen 9. joulukuuta 2016 annetun lain vaatimukset avoimuudesta, korruption torjunnasta ja liike-elämän modernisoinnista ("Sapin 2" -laki)¹. Päivitetty compliance-ohjelma on nyt korvattu näillä korruption vastaisilla toimintasäännöillä.

Toimintasäännöt määrittelevät korruptiontorjuntaa koskevat tiedot sekä korruption ehkäisy-, havaitsemis-, valvonta- ja seuraamustoimenpiteet, jotka konsernin on toteutettava Ranskassa ja ulkomailla².

Kukin liiketoimintasegmentti voi lisätä tai ottaa käyttöön rajoittavampia sääntöjä kuin mitä näissä säännöissä on sen riskikartoituksen tai liiketoiminnan erityispiirteiden perusteella. Kaikki muutokset on kuitenkin ensin hyväksyttävä Group Ethics Officerin toimesta.

(1) Erityisesti kohta 17, II, 1°, Sapin 2 -laki.

(2) Kun kyseessä on konserniyhteisön ja kumppanin yhteisessä määräysvallassa oleva yhteisyritys, eikä näiden toimintasääntöjen noudattamista ole mahdollista vaatia, kumppanilta täytyy vaatia sopimuksellinen vahvistus siitä, että se noudattaa vähintään yhtä kattavia standardeja kuin mitä näissä säännöissä on esitetty.

II. TOIMINTASÄÄNTÖJEN VASTAANOTTAJAT

Näitä toimintasääntöjä sovelletaan kaikkiin konsernin työntekijöihin¹ ja ylimmän johdon jäseniin heidän liiketoimintansa yhteydessä riippumatta kyseessä olevasta yhteisöstä, projektista tai maasta.

Jokaisen liiketoimintasegmentin on varmistettava, että kaikki sen soveltamisalaan kuuluvat yhteisöt omaksuvat nämä toimintasäännöt ja soveltavat niitä Ranskassa ja ulkomailla.

Kaikki konsernin työntekijät ovat velvollisia torjumaan korruptiota sen kaikissa muodoissa.

Lopuksi, konserni odottaa sidosryhmiensä (asiakkaat, toimittajat, alihankkijat, yhteistyökumppanit ja välikädet) noudattavan standardeja, jotka vastaavat vähintään näissä toimintasäännöissä esitettyjä standardeja.

(1) Kun kyseessä on konserniyhteisön ja kumppanin yhteisessä määräysvallassa oleva yhteisyritys, eikä näiden toimintasääntöjen noudattamista ole mahdollista vaatia, kumppanilta täytyy vaatia sopimuksellinen vahvistus siitä, että se noudattaa vähintään yhtä kattavia standardeja kuin mitä näissä säännöissä on esitetty.

III. KAIKKIEN HUOLI

1. Konsernin ylimmän johdon ja johtajien sitoumukset

Konsernin ylimmän johdon ja johtajien sitoutuminen on elintärkeää sen varmistamiseksi, että toimintasäännöt jaetaan kaikille työntekijöille ja että kaikki työntekijät omaksuvat ne.

Ylimmän johdon rooli on sitäkin tärkeämpi, koska Sapin 2 -laki velvoittaa heidät vastaamaan korruption vastaisten järjestelyiden, mukaan lukien compliance-ohjelma, täytäntöönpanosta ja soveltamisesta. Jos he eivät tee niin, heille voidaan määrätä sanktioita henkilökohtaisesti¹.

Siksi konserni odottaa kaikkien ylimmän johdon jäsenten ja johtajien näyttävän esimerkkiä:

- pidättäytymällä kaikista korruptiokäytännöistä ja vastaavista rikoksista;
- toteuttamalla jäljempänä kuvatut tiedotus- ja ehkäisytoimenpiteet; ja
- avustamalla toimintasääntöjä rikkovan työntekijän havaitsemisessa ja rankaisemisessa.

Konsernin ylimmän johdolta ja avainjohtajilta vaaditaan tästä kirjallinen sitoumus, joka uusitaan kahden vuoden välein mahdollisia sääntömuutoksia, valvontaviranomaisten suosituksia ja tiukentuneita standardeja vastaavaksi.

Olennainen pilari korruption vastaisissa järjestelyissä

Esimerkillinen johtaminen on olennaista. Olet näiden toimintasääntöjen lähettiläs suhteessa konsernin työntekijöihin ja sidosryhmiin.

Sinun on siksi sovellettava korruption nollatoleranssia liiketoimintasegmentissäsi tai yhteisössäsi. Olet myös vastuussa luottamuksen ilmapiirin luomisesta, jossa kaikki työntekijät voivat tuntea voivansa ilmaista mahdolliset huolensa koskien mitä tahansa eettisiä ongelmia.

2. Työntekijöiden sitoumukset

Kaikki konsernin työntekijät ovat velvollisia torjumaan korruptiota kaikissa sen muodoissa. Tämän mukaisesti ja seuraamusten, mukaan lukien rikosoikeudellisten seuraamusten, uhalla he eivät saa:

- sallia itsensä lahjomista millään tavalla tai yrittää lahjoa yksityishenkilöä tai virkamiestä joko suoraan tai välillisesti välikäden kautta; tai

(1) Katso artikla 17, IV ja V, Sapin 2 -laki

- syyllistyä mihinkään korruption kaltaisiin rikoksiin (vaikutusvallan kauppaaminen, suosiminen¹, laiton etujen hankkiminen², rahanpesu³, jne.).

Tästä syystä konserni odottaa kaikkien työntekijöiden omaksuvan nämä toimintasäännöt ja osoittavan toiminnassaan aina huolenpitoa ja harkintakykyä.

Sen varmistamiseksi, että sidosryhmät (asiakkaat, toimittajat, palveluntarjoajat, alihankkijat, yhteistyökumppanit ja välikädet) osallistuvat myös korruption torjuntaan, työntekijöiden tulee varmistaa, että heidän kanssakäymisensä sidosryhmien kanssa on aina konsernin compliance-standardien mukaista.

Etulinjassa

Olet etulinjan pelaaja päivittäisessä compliance-toiminnassa. Konsernin tarjoamien työkalujen avulla voit vastata kaikenlaisiin korruption havaitsemiseen ja torjuntaan liittyviin kysymyksiin.

Jos sinulla kuitenkin ilmenee epäilyksiä tai kysyttävää, tulee sinun kysyä neuvoa esihenkilöltäsi, lakiosastolta, Compliance Officerilta tai liiketoimintasegmentin Ethics Officerilta tai Group Ethics Officerilta.

3. Eettisyys-/compliance-osaston rooli

Konserni tarjoaa tarvittavat keinot epärehellisyyden torjuntaan.

Eettisyys-/compliance-osastoa johtaa Ethics Officer, joka on periaatteessa liiketoimintasegmentin lakiasiaintohtaja, jota tukevat tietyt ryhmät (ja tapauksen mukaan Compliance Officer).

Eettisyys-/compliance-osaston tehtävänä on:

- järjestää toimintasääntöjen käyttöönotto ja täytäntöönpano;
- neuvoa työntekijöitä sääntöihin liittyvissä asioissa; ja

(1) Ranskan rikoslain artiklan 432-14 mukaan: "Kuka tahansa henkilö, jolla on julkista valtaa tai joka toimii julkisessa tehtävässä tai joka on valittu julkiseen virkaan tai joka toimii valtion, paikallisviranomaisen, alueellisen viranomaisen, julkisen yrityksen, julkista tehtävää hoitavien kansallista etua palvelevien sekatalousyritysten ja paikallisten sekatalousyritysten edustajana, hallinnoijana tai asiamiehenä tai joka toimii edellä mainittujen elinten puolesta ja joka hankkii tai yrittää hankkia toiselle perusteetonta etua menettelyllä, joka rikkoo lakien tai asetusten säännöksiä, joiden tarkoituksena on varmistaa vapaa pääsy ja yhdenvertaisuus ehdokkaille, jotka antavat tarjouksia julkisista ja julkista palvelua koskevista toimilupasopimuksista, tuomitaan kahdeksi vuodeksi vankeuteen ja sakkorangaistukseen, joka on suuruudeltaan 30.000 €."

(2) Ranskan rikoslain artiklan 432-12 mukaan: "Julkista valtaa käyttävä henkilö, julkisessa tehtävässä toimiva henkilö tai julkiseen virkaan valittu henkilö, joka suoraan tai välillisesti ottaa, vastaanottaa tai pitää osuuden yrityksestä tai liiketoiminnasta, kun hänen velvollisuutenaan on kyseisenä ajankohtana huolehtia kokonaan tai osittain sen valvonnasta, johtamisesta, selvittämisestä tai maksamisesta, tuomitaan viideksi vuodeksi vankeuteen ja sakkorangaistukseen, joka on suuruudeltaan 500.000 € tai jos rikoksen tuottama hyöty ylittää tämän määrän, sen hyödyn kaksinkertainen määrä."

(3) Ranskan rikoslain artiklan 324-1 mukaan: "Rahanpesulla tarkoitetaan sitä, kun kaikin keinoin edistetään välitöntä tai välillistä hyötyä rikoksen tekijälle tuottaneiden varojen tai tulojen alkuperän väärentämistä. Rahanpesua on myös avustaminen rikoksen tai rikkomuksen tuottaman suoran tai välillisen hyödyn sijoittamisessa, kätkemisessä tai muuntamisessa. Rahanpesusta tuomitaan viideksi vuodeksi vankeuteen ja sakkorangaistus, joka on suuruudeltaan 375.000 €."

- antaa lisäyksiä tai havainnollistavia tarkennuksia toimintasäntöihin, jos liiketoimintasegmentin erityispiirteet sitä riskianalyysin perusteella edellyttävät. Kaikki lisäykset tulee hyväksyä Group Ethics Officerin toimesta.

Jokaisella liiketoimintasegmentillä on eettinen toimikunta, joka raportoi hallitukselle. Se kokoontuu säännöllisesti tarkastelemaan eettisiä kysymyksiä ja arvioimaan voimassa olevia korruption ehkäisy- ja havaitsemisjärjestelyitä. Se myös auttaa määrittelemään käytäntösäännöt ja toimintasuunnitelmat, jotka ohjaavat ylimmän johdon ja työntekijöiden toimintaa.

IV. KORRUPTION PÄIVITTÄINEN TORJUNTA

1. Ennaltaehkäisy

Tiedot

Sen varmistamiseksi, että koko ylin johto ja kaikki työntekijät ymmärtävät ja omaksuvat toimintasäännöt mahdollisimman hyvin, ne ovat aina saatavilla konsernin intranetissä ja kunkin liiketoimintasegmentin intranetissä tai muulla liiketoimintasegmenttien määrittämällä tavalla.

Liiketoimintasegmentit tarkistavat järjestelyjensä perusteella säännöllisesti, että sääntöjen sisältö ja konsernin sitoutuminen korruption torjuntaan ovat kaikkien tiedossa. Niiden on annettava ylimmälle johdolle ja työntekijöilleen kaikki tiedot, joista voi olla hyötyä heidän toiminnassaan, kuten:

- muistiot käytännöistä, jotka vaativat erityistä huomiota korruption torjunnassa;
- korruptiontorjuntalainsäädäntöä koskevat varoitukset ja oikeudelliset tai sääntelyyn liittyvät muistiot (viranomaisuositukset, oikeuskäytäntö, lakimuutokset), jotka on jaettava viipymättä; ja
- kaikki tieto, joka koskee sidosryhmien rehellisyyttä, yhteistyössä liiketoimintasegmentin lakiosaston kanssa tai tapauksen mukaan erikoistuneiden neuvonantajien ja ulkopuolisten palveluntarjoajien kanssa.

Lopuksi liiketoimintasegmenttien on pyrittävä parhaansa mukaan varmistamaan, että niiden asiakkaat, keskeiset toimittajat, alihankkijat, yhteistyökumppanit, konsultit, välikädet ja kumppanit noudattavat toimintasääntöjä tai soveltavat vastaavia standardeja.

Koulutus

Liiketoimintasegmentit suunnittelevat ja toteuttavat koulutusohjelman, joka on mukautettu niiden liiketoimintaan ja toiminta-alueeseen. Tämän ohjelman tulee sisältää:

- Kaikille työntekijöille **pakollinen koulutus**, joka kattaa toimintasäännöt sekä lahjontaa ja korruptiota koskevat säännöt.
- **Yksityiskohtaisempi henkilökohtainen koulutus** niille ylimmän johdon jäsenille ja työntekijöille, jotka ovat alttiimpia korruptioon ja vaikutusvallan kauppaamiseen liittyville riskeille¹.

Sopimuskehys

Liiketoimintasegmentit yksilöivät sopimukset, joiden tulee sisältää korruption vastaiset sopimusehdot.

(1) Esimerkiksi, työntekijät, jotka lähetetään maihin, joiden Transparency Internationalin Corruption Perceptions Index -indeksi on alle 50 tai vähemmän (katso uusin indeksi liitteessä 2 olevasta linkistä).

Tällaiset sopimusehdot tulee sisällyttää vähintään seuraaviin asiakirjoihin:

- sopimukset, joihin liittyy korruptioriski (esim. kumppanuus- tai yhteisyrityssopimukset, sponsorointi- ja tukisopimukset, yritysostosopimukset, sopimukset välikäsien kanssa);
- yksittäiset työ- tai toimeksiantosopimukset työntekijöille, jotka ovat työssään alttiita korruptioriskille (esim. työntekijä, joka vastaa tytäryhtiöstä, yhteisöstä tai projektista, myynti- tai osto-osastosta); ja
- valtuutukset ylimmän johdon jäsenelle, joka vastaa yhteisöstä, osastosta tai hankkeesta tai jolle on myönnetty valtuutus antaa taloudellisia sitoumuksia tai joka hoitaa tehtäviä myynti- tai osto-osastolla.

2. Havaitseminen

Konserni on ottanut käyttöön useita työkaluja varmistukseksi, että sen liiketoimintaan liittyvät korruptioriskit havaitaan ajoissa. Tältä osin compliance-tarkastukset on suoritettava ennen merkittävän hankkeen tai uuden liiketoiminnan aloittamista tai uuden liiketoiminnan avaamista.



Korruption riskikartoitus

Liiketoimintasegmentit laativat riskikartoituksen tunnistukseksi, analysoidakseen ja luokitellakseen riskit, jotka aiheutuvat niiden yhteisöjen altistumisesta ulkoisille korruptiotarjouksille. Riskikartoituksessa tulee ottaa huomioon toimialat ja maantieteelliset alueet, joilla yhteisöt toimivat. Riskikartoituksen päivitystarve tulee arvioida vuosittain.

Kolmansien osapuolten arviointi

Liiketoimintasegmentit toteuttavat toimenpiteitä asiakkaidensa, keskeisten toimittajiensa, välikäsiensä ja yleisemmin kumppaneidensa aseman arvioimiseksi korruptionriskikartoituksen perusteella. Näiden arviointien on oltava tehokkaita, yksityiskohtaisia, dokumentoituja ja päivitettyjä perustuen kolmannen osapuolen riskitasoon ja suhteen kehittymiseen.

Kohdeyrityksen riskianalyysi

Konserni vaatii tiukan korruptionriskianalyysin suorittamista ennen minkäänlaista fuusiota tai yrityskauppaa, jossa kohdeyritys on mukana.

Kolmansien osapuolten arviointi: huomioon otettavat tekijät

Kumppanin riskianalyysi voi sisältää seuraavat vaiheet asiaankuuluvasta liiketoimintasegmentistä tai yhteisön riskikartoituksesta riippuen:

- kumppanin taustan ja ympäristön ymmärtäminen;
- tietojen hankkiminen kumppanin osakkeenomistajarakenteesta, avainjohtajista ja tosiasiallisista edunsaajista¹;
- kumppanin mahdollisten virkamiessuhteiden selvittäminen;
- kaikkien rehellisyyden rikkomisesta annettujen tuomioiden tai kumppania vastaan vireillä olevien oikeusprosessien yksilöinti;
- kumppanin korruption vastaisten järjestelyiden pääkohtien määrittäminen; ja
- analyysin kaikkien vaiheiden dokumentointi.

Tarkastuksen yhteydessä viranomaiset vaativat kaikki nämä tiedot.

3. Päätösten dokumentointi

Kunkin liiketoimintasegmentin lakiosaston tulee noudattaa asianmukaista arkistointipolitiikkaa kaiken toimintasääntöjen soveltamisesta kertyvän dokumentaation osalta, mukaan lukien korruption riskikartoitus, kolmansien osapuolten arvioinnit ja suoritettut riskianalyysit.

Tämän asiakirjojen arkistointikäytännön avulla liiketoimintasegmentin tai yhteisön on mahdollista osoittaa, että sen liiketoiminta on sovellettavien säännösten mukaista.

Asiakirjoja on säilytettävä riittävän pitkä ajanjakso, jonka on oltava vähintään viisi vuotta.

(1) Tosiasiallinen edunsaaja on henkilö tai henkilöt, jotka suoraan tai välillisesti omistavat enemmän kuin 25% yhtiön osakkeista tai joilla on määräysvalta yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavan järjestelmän hallinto- tai johtoelimissä tai mahdollisesti sitä edustavassa omaisuuspalvelu- tai tarjoavassa yrityksessä. Katso artikla R.561-2 Ranskan rahataloutta ja rahoitusmarkkinoita koskevasta laista.

4. Valvonta ja arviointi

Toimintasäännöissä esitetyt säännöt ja periaatteet ovat tehokkaita vain, jos niitä valvotaan, arvioidaan ja parannetaan säännöllisesti.

Kaikkien ylimmän johdon jäsenten ja johtajien, jotka ovat operatiivisessa vastuussa konserniyhteisöstä, on varmistettava, että kaikki liiketoimet hoidetaan asianmukaisesti ja oikein, että asianmukaiset valvontatoimet ovat käytössä ja että konsernin tai liiketoimintasegmentin käyttöön antamia arviointiresursseja käytetään.

Liiketoimintasegmenttien tulee ottaa käyttöön useita valvonta- ja arviointitasoja toimintasääntöjen asianmukaisesta soveltamisesta:

- **Taso 1:** kaikki työntekijät ovat vastuussa siitä, että liiketoiminta on voimassa olevan lainsäädännön mukaista.
- **Taso 2:** Liiketoimintasegmentin sisäinen valvonta varmistaa, että itsearviointit suoritetaan asianmukaisesti. Sisäisen valvonnan raportti lähetetään Ethics Officerille ja Compliance Officerille. Compliance Officer käyttää sisäisen valvonnan raporttia raportoidakseen toimintasääntöjen täytäntöönpanosta, tehdyistä tai tehtävistä parannuksista, kohdatuista vaikeuksista ja toteutettavista toimintasuunnitelmista.
- **Taso 3:** Liiketoimintasegmentit ja Bouygues SA:n sisäisen tarkastuksen osastot suorittavat säännöllisiä tarkastuksia varmistaakseen, että konsernin toimintaa harjoitetaan toimintasääntöjen periaatteiden sekä konsernin ja liiketoimintasegmentin sisäisen valvonnan kehyksen mukaisesti. Tarkastusraportit lähetetään liiketoimintasegmentin Ethics Officerille, Group Ethics Officerille ja konsernin ja liiketoimintasegmentin Compliance Officerille sekä eettiselle toimikunnalle. Tarvittaessa toimintasääntöjä parannetaan tarkastuksen havaintojen perusteella.

Compliance ylimmän johdon ja johtajien vuosiarviointien kriteerinä

Toimintasääntöjen toimeenpano ja korruption vastaisista toimista huolehtiminen huomioidaan konsernin ylimmän johdon ja johtajien vuosittaisissa arvioinneissa.

Vuoden aikana heidän tytäryhtiössään tapahtuneet puutteet tai epäonnistumiset korruption ehkäisyssä ja havaitsemisessa otetaan näin ollen huomioon, ja ne saattavat vaikuttaa heidän vuosiarviointiinsa.

5. Kirjanpito

Konserni varmistaa, että sen varoja ja muuta omaisuutta käytetään vilpittömässä mielessä kaupallisiin tarkoituksiin, erityisesti kirjaamalla liiketoimintansa ja liiketapahtumansa tarkasti ja rehellisesti kunkin yhteisön kirjanpitoon sovellettavien säädösten ja sisäisten menettelytapojen mukaisesti.

Kaikkien ylimmän johdon jäsenten tai työntekijöiden, jotka tekevät kirjanpitokirjauksia, on oltava tarkkoja ja dokumentoitava jokainen kirjaus asianmukaisesti. Lisäksi kaikki varojen siirrot vaativat erityistä tarkkuutta varsinkin edunsaajan henkilöllisyyden ja siirron syyn osalta.

Lopuksi, kirjanpito- ja talousosastojen on oltava tiiviisti mukana näissä toimitissa.

6. Ilmiannon tekeminen

Konsernin eettiset säännöt kannustavat sananvapauteen. Työntekijät ja ylin johto voivat ilmoittaa toimintasääntöjen vastaiseen käytäntöön liittyvistä huolenaiheista tai kysymyksistä esihenkilölleen, lakiosastolle tai Compliance Officerille tai Ethics Officerille.

Konserni on perustanut työntekijöille (mukaan lukien ulkopuolinen ja tilapäinen henkilöstö), ylimmälle johdolle ja sidosryhmille sisäisen whistleblowing-palvelun, jonka kautta voi ilmoittaa huolenaiheista koskien (i) rikosta tai rikkomusta, (ii) yleisen edun uhkaa tai haittaa (iii) rikkomusta tai yritystä salata rikkomus, joka koskee Ranskan ratifioimaa tai hyväksymää kansainvälistä sitoumusta, tällaisen sitoumuksen perusteella tehtyä kansainvälisen järjestön yksipuolista toimenpidettä, Euroopan unionin lainsäädäntöä tai lakeja ja asetuksia, tai (iv) toimintasääntöjen rikkomusta. Kaikista tämän sisäisen whistleblowing-palvelun yhteydessä esiin tuoduista huolenaiheista tai kysymyksistä tulee ilmoittaa asianomaisen liiketoimintasegmentin Ethics Officerille. Jos ilmiantaja uskoo, että tilanteessa on kyse liiketoimintasegmenttiä laajemmasta asiasta, hän voi raportoida siitä suoraan Group Ethics Officerille. Samoin liiketoimintasegmentin Ethics Officer voi välittää ilmoituksen Group Ethics Officerille, jos hän uskoo tilanteen ulottuvan liiketoimintasegmenttiä laajemmalle.

Ilmiantojen ilmoittamis-, vastaanottamis- ja käsittelymenettely on kuvattu eettisten sääntöjen liitteessä "Whistleblowing-palvelu - ilmiantoilmoitusten vastaanottamista ja käsittelyä koskevat menettelyt ja säännöt".

Älä ummista silmiäsi

Kenenkään ei pidä sulkea silmiään minkäänlaisilta korruptoituneilta toimilta.

Oikeusviranomaisten osalta sinua voidaan pitää rikoskumppanina, jos et estä laitonta toimintaa, josta tiedät ja joka sinun olisi mahdollista estää.

Jos havaitset korruptiota, velvollisuutesi on ilmoittaa siitä viipymättä. Asianomainen yhteisö tai liiketoimintasegmentti päättää sitten, raportoiko se tapauksesta viranomaisille, yhdessä Ethics Officerin ja lakiosaston kanssa.

7. Sanktiot

Korruptioteoista tai niiden estämisen laiminlyönnistä voidaan määrätä hallinto- ja oikeusviranomaisten rangaistus näiden toimintasääntöjen liitteessä 1 kuvatulla tavalla. Ylin johto tai työntekijät ovat henkilökohtaisesti vastuussa kaikista tuomioistuimen heille määräämistä sakoista.

Korruptiota koskevan nollatoleranssipolitiikkansa perusteella konserni ryhtyy tarpeellisiksi katsomiinsa toimenpiteisiin, jos se havaitsee toimintasääntöjen rikkomisen.

Kaikissa tapauksissa ryhdytään seuraamuksiin ja korjaaviin toimenpiteisiin, joihin kuuluvat:

- ylimmän johdon jäsenen erottaminen virasta tai kurinpitotoimi työntekijää kohtaan (joka voi ulottua aina irtisanomiseen asti), jos toimintasääntöjä rikotaan tai jos teko on altistanut hänen yhteisönsä, liiketoimintasegmenttinsä tai Bouygues SA:n korruption seurauksille;
- oikeudenkäynnit, joihin liittyy siviilikanne, jos korruptiota havaitaan; ja
- sopimussuhteen irtisanominen minkä tahansa korruption syyllistyneen alihankkijan, yhteistyökumppanin tai kumppanin kanssa.

V. TOIMENPITEET RISKIALTTIITA KÄYTÄNTÖJÄ VASTAAN

Toimittajan tarjoama matka, jalkapallojoukkueen sponsorointi, lahjoittaminen hyväntekeväisyyteen, asiakasyrityksen osakkeenomistajaksi ryhtyminen, välityspalkkion maksaminen agentille tavaratoimituksen tulliselvityksen nopeuttamiseksi tai yhteydenotto lainsäätäjään, joka vastaa konsernin kannalta "arkaluonteisesta" laista ovat kaikki tilanteita, joita konsernin ylimmän johdon jäsenet ja työntekijät voivat kohdata ja jotka voivat sisältää korruptioriskejä.

On elintärkeää, että jokainen tunnistaa nämä riskialttiit käytännöt ja osaa reagoida niihin, jotta voidaan välttää henkilön itsensä tai konsernin joutuminen vastuuseen.

1. Lahjat ja vieraanvaraisuus

Vaikka lahjojen ja vieraanvaraisuuden antaminen ja vastaanottaminen ovat olennainen osa liike-elämää, ne voivat vaikuttaa lahjoja antavan tai vastaanottavan henkilön puolueettomuuteen. Vuoden 2020 alussa konserni julkaisi "Lahjat ja vieraanvaraisuus" -politiikan, jossa määritellään olosuhteet, joissa työntekijät voivat antaa tai ottaa vastaan lahjoja ja vieraanvaraisuutta.

Politiikka kieltää ylintä johtoa ja työntekijöitä antamasta tai vastaanottamasta lahjoja tai vieraanvaraisuutta, joka ei ole politiikan mukaista luonteeltaan (pääomahyödykkeet, käteinen, velkojen anteeksianto jne.), arvoltaan (ylittää sisäisten sääntöjen kynnsarvot) tai ajoitukseltaan (tarjouspyyntöjen tai päätöksenteon aikana).

Summasta riippuen lahjoista tai vieraanvaraisuudesta tulee joko ilmoittaa esihenkilöllesi tai ne pitää hyväksyttävä esihenkilölläsi, tarvittaessa Compliance Officerilta tai lakiosastolta neuvon hankkimisen jälkeen. Kaikki tällaiset lahjat tai vieraanvaraisuus on jäljitettävä ja tarvittaessa ne tulee kirjata mahdollisimman selkeästi yhtiön kirjanpitoon.

Lahjat ja vieraanvaraisuus: hyvät käytännöt

Kaikissa tilanteissa, joissa saatat haluta antaa tai vastaanottaa lahjan tai vieraanvaraisuutta, sinun tulee tutustuttava konsernin "Lahjat ja vieraanvaraisuus" -politiikkaan ja tarvittaessa asianomaisen liiketoimintasegmentin vastaavaan politiikkaan.

Kysy itseltäsi seuraavat kysymykset:

- Tuntuuko tämä lahja tai vieraanvaraisuus mukavalta?
- Tuntuisiko minusta mukavalta, jos lahja tai vieraanvaraisuus olisi muidenkin tiedossa?
- Mikä on konteksti? Onko lahja tai vieraanvaraisuus liiketoiminnallinen kohteliaisuus vai kannustin?
- Onko lahja tai vieraanvaraisuus kohtuullinen tavanomaisiin liiketoimintatapoihin nähden?
- Pysynkö riippumattomana, jos annan tai vastaanotan tämän lahjan tai vieraanvaraisuuden?
- Voiko se vaikuttaa negatiivisesti yhteisöni, liiketoimintasegmenttini tai konserni imagoon?

Epäselvissä tapauksissa ota yhteyttä lakiosastoon tai Compliance Officeriin.

2. Voitelumaksut

Voitelumaksut ovat virkamiehille maksettuja (tai heidän pyytämäänsä) perusteettomia maksuja liiketoimen helpottamiseksi tai tavanomaisen hallinnollisen menettelyn (tavaroiden tulliselvitys, viisumin, luvan saaminen jne.) nopeuttamiseksi, joita voidaan laillisesti pyytää.

Konsernin tehtävänä on kieltää ylintä johtoa ja työntekijöitä suorittamasta mitään voitelumaksuja paitsi silloin, kun maksua vaaditaan väkisin tai työntekijän hengen, fyysisen hyvinvoinnin tai turvallisuuden uhalla.

3. Tukeminen ja sponsorointi¹

Konserni arvostaa tukitoimia, jotka edistävät sen tavoitetta edesauttaa julkista toimintaa, kuten eettisissä säännöissä todetaan. Se kannustaa myös tukemaan urheilu-, kulttuuri-, taide- ja tiedetapahtumia, jotka ovat sen edistämien arvojen mukaisia.

Sponsoroinnin kaltaisiin tukitoimin voi kuitenkin liittyä korruptioriskejä, koska niitä voidaan käyttää keinona salata ja/tai välillisesti tehdä laitton teko.

Tukeminen tarkoittaa rahan, tavaroiden tai palveluiden lahjoittamista yleishyödyllisiin tarkoituksiin.

Sponsorointi on osallistumista järjestön tai tapahtuman, kuten seminaarin, konferenssin tai urheilutapahtuman, rahoittamiseen, mahdollisen kaupallisen hyödyn saamiseksi näkyvästä osallistumisesta tapahtumaan tai siihen liittymisestä. Siksi sillä pyritään edistämään tuotteen tai brändin kaupallista imagoa muun muassa mainosviesteillä.

Sponsorointitoimilla tulee olla laillinen tarkoitus, eivätkä ne saa koskaan olla keino salata ja/tai välillisesti tehdä laittomia tekoja (laitton maksu, korruptio, vaikutusvallan kauppaaminen jne.) ja/tai osallistua konsernin kieltämään toimintaan (esim. poliittisten puolueiden rahoitus).

Osallistuminen tuki- tai sponsorointitoimiin on siten kiellettyä silloin, kun:

- sen tarkoituksena on hankkia tai säilyttää sopimus, päätös tai lupa;
- se on kannustin hankkeen toteuttamiselle tai se tapahtuu strategisena ajankohtana, joka voi vaikuttaa asianomaisen liiketoimintasegmentin tai yhteisön etuihin (tarjouspyyntö käynnissä, lupahakemus vireillä jne.);
- edunsaajalla ja/tai sen ylimmällä johdolla on rikosrekisteri tai valvontaorganisaatiot (Ranskassa tilintarkastustuomioistuin – *Cour des Comptes*) ovat todenneet johdon puutteelliseksi;

(1) Tämä osio ei koske mainonnan sponsorointia, jota säännellään 27 maaliskuuta 1992 annetulla asetuksella nro 92-280 mainonnan, sponsoroinnin ja telemarkkinoinnin palveluntarjoajien velvollisuuksista.

- edunsaaja tavoittelee selvästi henkilökohtaista hyötyä tai omaksuu käyttäytymis- tai johtamiskäytäntöjä, jotka viittaavat siihen, että sen jäsenet saattaisivat tai voisivat kavaltaa varoja;
- sponsorointitoimen takana oleva työntekijä saa siitä suoraan henkilökohtaista hyötyä; tai
- sponsorointitoimi ei edistä millään tavalla asianomaisen liiketoimintasegmentin tai yhteisön markkinointi- tai viestintäpolitiikkaa.

Tukitoimia varten liiketoimintasegmenttien tulee asettaa puitteet tukemispolitiikalleen yhdessä eettisen toimikuntansa kanssa. Jos tukitoimi ei täytä politiikassa asetettuja ehtoja, liiketoimintasegmentin eettistä toimikuntaa on konsultoitava tukemisen ja edunsaajan ja avustuksen muodon hyväksymistä varten.

Lopuksi jokaisen tuki- tai sponsorointitoimen osalta konserni edellyttää seuraavaa:

- edunsaajalle suoritettavan rehellisyysriskianalyysin tekeminen;
- lahjoituksen määrittäminen virallisessa kirjallisessa sopimuksessa;
- toimen takana olevan ylimmän johdon jäsenen tai työntekijän todistaa suhteen (tai suhteen puuttumisen) toimen edunsaajan kanssa; ja
- lahjoituksen valvonta sen varmistamiseksi, että se käytetään sopimuksessa määritettyyn tarkoitukseen.

Tuki- tai sponsorointitoimet: arkaluonteiset asiat

Liiketoimintasegmentti vastaa kunnallisen viranomaisen tarjouspyyntöön. Kunnanjohtaja kutsuu tarjouspyynnöstä vastaavan liiketoimintasegmentin työntekijän sponsoroimaan samaan aikaan kunnan urheilukilpailuja.

Mitä tehdä:

Sinun tulee aina olla erittäin varovainen tuki- tai sponsorointitoiminnan kontekstin suhteen. Tämän tyyppinen toiminta on ehdottomasti kiellettyä, kun liiketoimintasegmentti neuvottelee kunnallisen viranomaisen kanssa.

Epäselvissä tapauksissa sinun tulee ottaa yhteyttä liiketoimintasegmenttisi Compliance Officeriin tai lakiosastoon.

4. Eturistiriidat

Eturistiriita syntyy, kun ylimmän johdon jäsenen tai työntekijän henkilökohtaiset edut ovat ristiriidassa tai kilpailevat asianomaisen konserniyhteisön etujen kanssa.

Eettiset säännöt kieltävät ylintä johtoa ja työntekijöitä osallistumasta suoraan toimintaan, joka saattaisi aiheuttaa eturistiriidan heidän yhteisönsä tai liiketoimintasegmenttinsä kanssa. Jos ylimmän johdon jäsen tai työntekijä joutuu mahdolliseen tai todelliseen eturistiriitatilanteeseen, hänen tulee kääntyä esihenkilönsä puoleen jättämättä kertomatta mitään tosiasioita.

Konserni on ottanut käyttöön eturistiriitojen compliance-ohjelman.

Eturistiriidasta ilmoittaminen

Kälysi on toimitusjohtaja yrityksessä, joka haluaa tulla liiketoimintasegmenttisi uudeksi toimittajaksi. Työsi johdosta voit vaikuttaa toimittajan valintaprosessiin.

Mitä tehdä:

Sinun tulee ilmoittaa tästä eturistiriidasta viipymättä esihenkilöllesi, joka konsultoi Compliance Officeria tai lakiosastoa tarvittavista toimenpiteistä (esimerkiksi et osallistu valintaprosessiin, asianmukaisesti toimenpiteisiin ryhtyminen asianomaisten asiakirjojen pitämiseksi salassa jne.).

5. Välikäsien käyttö

Välikäden määritelmä

Välikäsi on mikä tahansa yhteisö tai henkilö, asemasta tai toimialasta riippumatta, joka toimii välittäjänä julkisella tai yksityisellä sektorilla olevan kolmannen osapuolen ja konsernin tai jonkin sen liiketoimintasegmentin tai yhteisön välillä auttaakseen hankkimaan minkä tahansa sopimuksen, sitoumuksen, päätöksen tai luvan .

Henkilö, joka tarjoaa vain teknisiä konsultointipalveluita tai neuvonnallisia palveluita toimimatta välittäjänä, ei ole edellisessä kappaleessa määritelty välikäsi. Asianomaisen ylimmän johdon tai työntekijän tehtävänä on arvioida, onko henkilö tai yhteisö, jonka he aikovat nimittää, välikäsi. Jos olet epävarma ehdotetun palvelun suhteen, ota yhteyttä lakiosastoosi tai Compliance Officeriin.

Konsernin asema

Välikäsien käyttö on konsernissa jyrkästi kiellettyä, jos tarkoituksena on harjoittaa toimintaa, jota konserni, sen liiketoimintasegmentit tai yhteisöt eivät saa harjoittaa itse tai jos välikäden rehellisyydestä on olemassa edelleen vakava epäily, vaikka kaikki tarvittavat varotoimenpiteet olisi suoritettu.

Joissakin tilanteissa, esimerkiksi kun yhteisö haluaa tulla uusille markkinoille tai tarvitsee pätevän ammattilaisen apua tai tukea neuvotteluissa tai muissa kaupallisissa toimissa, välikäden käyttöä voidaan harkita.

Tämä käytäntö voi kuitenkin sisältää riskejä, koska välikäden apua tai tukea hakevalle taholle voidaan määrätä ankaria seuraamuksia, jos välikäsi syyllistyy korruptioon. Välikäsien käyttöä on siksi harkittava huolellisesti.

Lisäksi valittaessa välikättä tai kaikissa myöhemmissä toimissa välikäden kanssa tulee olla erittäin tarkkana silloin, kun:

- välikäsi neuvottelee viranomaisten kanssa;
- välikäsi on kolmannen osapuolen (virkamies, asiakas jne.) ehdottama tai määräämä; tai
- paikallinen laki edellyttää välikäden käyttöä suunnitellussa liiketoimessa.

Periaatteessa yksityishenkilöä ei saa käyttää välikätenä. Tästä periaatteesta voi kuitenkin olla poikkeuksia, jos asianomaiselta lakiosastolta tai Compliance Officerilta on saatu lupa etukäteen. Poikkeukset on perusteltava ja vahvistettava virallisesti liiketoimintasegmentin Ethics Officerin ja Group Ethics Officerin hyväksyttäväksi toimitettavassa menettelyssä.

Liiketoimintasegmentit voivat kieltää tietyn tyyppisten välikäsien käytön tai rajoittaa niiden käyttöä oman riskikartoituksensa perusteella.

Etukäteinen hyväksyntä

Työntekijöiden, jotka haluavat käyttää välikättä, on ensin keskusteltava asianomaisen lakiosaston tai Compliance Officerin kanssa ja suoritettava seuraavat tarkastukset:

- Onko välikäsi oikeushenkilö?
- Onko sillä oikeudellinen asema ja todellinen toimipaikka?
- Laatiiko se tilinpäätöksen?
- Ketkä ovat sen tosiasialliset edunsaajat?
- Onko sillä riittävä kokemus ja maine omalla alallaan ja riittävät resurssit tarkoitukseen (onko sen liiketoiminta todellista, onko kyseessä olevan palvelun tarjoaminen sen tavanomaista liiketoimintaa, ovatko sen asiakkaat todellisia, onko sillä aitoa tietämystä kyseisestä toimialasta tai maasta, jne.)?

Varoitusmerkit

Kun teet riskianalyysiä, sinun tulee kiinnittää erityistä huomiota seuraaviin:

- mahdolliset eturistiriidat;
- välikäden ja virkamiesten väliset henkilökohtaiset ja/tai ammatilliset suhteet;
- vaikeudet saada riskianalyysin suorittamiseen tarvittavia tietoja;
- kaikki välikäden epäilyttävät tai selittämättömät vaatimukset (nimettömyys, yksinoikeussuhde asiakkaaseen jne.);
- välikäden, sen ylimmän johdon jäsenten tai osakkeenomistajien rehellisyyden rikkomisesta langetetut tuomiot;
- välikäden ehdottamat maksuehdot (käteinen, maksu veroparatiisissa olevalle pankkitilille tai muulle kuin välikäden tilille jne.) tai veloitettavan maksun määrä; ja
- välikäden kieltäytyminen sitoumuksesta noudattaa korruption vastaisia säädöksiä.

Päätös välikäden käytöstä perustuu tunnistettujen varoitusmerkkien määrään ja tärkeyteen, yhdessä asianomaisen lakiosaston, Compliance Officerin tai Ethics Officerin kanssa.

Sopimussuhde

Kaikki liikesuhteet välikäden kanssa on säänneltävä sopimuksella, joka on laadittu lakiosaston tai Compliance Officerin avustuksella. Sopimuksen allekirjoittaa asianomaisen liiketoimintasegmentin tai yhteisön toimitusjohtaja.

Siinä on määriteltävä välikäden tarjoamien palvelujen sopimuskehys, ja siinä on oltava korruption vastainen lauseke.

Liiketoimintasegmentit voivat pyytää poikkeuksia näistä periaatteista liiketoiminnastaan riippuen. Poikkeukset on perusteltava ja vahvistettava virallisesti liiketoimintasegmentin Ethics Officerin ja Group Ethics Officerin hyväksyttäväksi toimitettavassa menettelyssä.

Välikäsisopimuksista (ja mahdollisista muutoksista) tulee laatia ajantasainen luettelo ja se tulee lähettää säännöllisesti asianomaisen liiketoimintasegmentin Ethics Officerille.

Välikäden palkkio

Välikäden palkkiosta tulee sopia sopimuksella, ja sen on aina vastattava oikeudenmukaista maksua aidoista, perustelluista palveluista. Tämän mukaisesti:

- palkkion pitää olla oikeassa suhteessa tarjotun palvelun pituuteen ja monimutkaisuuteen;
- palkkion pitää sisältää kiinteä osa ja jos palkkio sisältää tulospalkkion, tulospalkkion määrä ei saa ylittää kiinteän osan määrää. Tulospalkkion rakenne ja ehdot on ensin hyväksyttävä asianomaisen liiketoimintasegmentin Ethics Officerin taholta;
- palkkio pitää maksaa valmistumisprosentin perusteella, ja sen edellytyksenä on oltava, että välikäsi esittää laskut, jotka osoittavat suoritettut palvelut (tutkimukset, sopimuksen täytäntöönpanoasiakirjat, raportit, kokouspöytäkirjat jne.); ja
- palkkio pitää maksaa pankkitilille siinä maassa, jossa asianomainen hanke sijaitsee. Jos välittäjän kotipaikka ei ole kyseisessä maassa, palkkio voidaan maksaa siihen maahan, jossa välittäjän päätoimipaikka on.

Liiketoimintasegmentit voivat pyytää poikkeuksia näistä periaatteista liiketoiminnastaan riippuen. Poikkeukset on perusteltava ja vahvistettava virallisesti liiketoimintasegmentin Ethics Officerille ja Group Ethics Officerille hyväksyttäväksi toimitettavassa menettelyssä.

6. Poliittinen rahoitus

Ranskassa oikeushenkilöiden on ankarasti kiellettyä rahoittaa poliittisia puolueita tai poliitikon tai virkaan pyrkivän uraa. Sama pätee monissa muissa maissa.

Konsernin yleisenä käytäntönä on olla osallistumatta poliittisten puolueiden tai poliitikkojen rahoittamiseen suoraan tai välillisesti kansalaisjärjestöjen, ajatushautomojen, säätiöiden jne. kautta.

7. Edunvalvonta ja lobbaus

Konserni harjoittaa edunvalvontaa tai lobbausta¹ tehdäkseen toimintaansa tunnetuksi ja ymmärrettävämmäksi. Konsernin ja liiketoimintasegmenttien ylin johto vastaa lobbaustavoitteiden ja -käytäntöjen määrittelystä ja määrittämisestä. Näiden käytäntöjen tulee olla sovellettavien säännösten ja konsernin arvojen mukaisia.

Edunvalvontatoimiin osallistuvat ylimmän johdon jäsenet tai työntekijät

Edunvalvontatoimintaan osallistuvan ylimmän johdon tai työntekijöiden odotetaan käyttäytyvän rehellisesti ja yhtenäisesti sovellettavien säännösten, konsernin eettisten sääntöjen ja näiden toimintasääntöjen mukaisesti.

Ranskassa liiketoimintasegmentit vastaavat Ranskassa lobbaustoimintaan osallistuvien yritysten, ylimmän johdon jäsenten ja työntekijöiden tietojen rekisteröimisestä, päivittämisestä ja raportoinnista Ranskan julkisen elämän läpinäkyvyyden korkealle viranomaiselle (HATVP).

Lobbaukseen osallistuvien ylimmän johdon jäsenten tai työntekijöiden täytyy:

- pidättäytyä korruptiosta, epäreiluista tai kilpailuvastaisista käytännöistä ja erityisesti kielletyn edun tarjoamisesta julkisen päätöksentekijän päätökseen vaikuttamiseksi;
- noudattaa avoimuus- ja raportointivelvollisuuttaan HATVP:n suhteen;
- varmistaa, että heidän yhteisönsä noudattaa asianomaisten rekisterien rekisteröintijärjestelyjä ja suunniteltua lobbaustoimintaa koskevia erityissääntöjä;
- pidättäytyä yllyttämästä ketään rikkomaan heihin sovellettavia eettisiä sääntöjä;
- sitoutua olemaan yrittämättä saada tietoja tai päätöksiä vilpillisesti;
- pidättäytyä käyttämästä toiminnassaan saamiaan tietoja kaupallisiin tai julkisuustarkoituksiin;
- pidättäytyä myymästä kopioita asiakirjoista, jotka ovat peräisin hallitukselta, hallinnolta tai riippumattomalta viranomaiselta, kolmansille osapuolille;
- varmistaa, että kaupalliset järjestöt ja ajatushautomot, joiden jäseninä voi olla konsernin edustajia, noudattavat korruptiontorjuntaa koskevia säädöksiä.

Turvautuminen kolmansiin osapuoliin lobbaustarkoituksessa

Näiden toimintasääntöjen välikäsiin sovellettavia säännöksiä liittyen riskianalyysiin, palkkioihin ja sopimussuhteisiin sovelletaan myös edunvalvojiin.

Kolmantena osapuolena olevien edunvalvojien on sitouduttava noudattamaan korruptiontorjuntaa koskevia säädöksiä.

(1) Lobbaus tarkoittaa osallistumista lain, asetuksen tai julkisen politiikan laatimista tai täytäntöönpanoa koskevaan julkiseen keskusteluun antamalla lausunto tai tarjoamalla teknistä asiantuntemusta.

Entisten poliittisten tai vaaleilla valittujen henkilöiden (ministerit, paikallisviranomaisten johtajat jne.) tai kansallisten tai kansainvälisten instituutioiden virkamiesten palkkaamisessa tai heidän palveluihinsa turvautumisessa on noudatettava heidän asemaansa koskevia sääntöjä (esim. ajalliset rajoitukset tehtävän päätyttyä). Heidän palveluun ei missään tapauksessa saa käyttää lobbaustarkoituksiin heidän aikaisempien tehtäviensä kattamilla alueilla ennen kuin lakisääteinen aika on kulunut heidän eroamisestaan.

Lobbausyrityksen käyttö: varoitusmerkit

Haluat nimittää lobbaajan. Sinun ei pitäisi tehdä niin, jos lobbaaja:

- ei pysty osoittamaan tarkoitukseen vaadittua kokemusta ja resursseja;
- kieltäytyy hyväksymästä kirjallisen sopimuksen pakottavia lausekkeita;
- kieltäytyy rekisteröitymästä asiaankuuluviin rekistereihin (esimerkiksi HATVP:n hakemisto Ranskan edunvalvojista, Euroopan avoimuusrekisteri);
- on saanut tuomion korruptiosta tai vastaavista rikoksista.

LIITE 1

SAPIN 2 -LAIN SÄÄNNÖKSET: KORRUPTIONVASTAISEN TAISTELUN TEHOSTAMINEN

Ranskan Sapin 2 -laissa otettiin käyttöön useita kunnianhimoisia toimenpiteitä yritysten korruption havaitsemiseksi ja ehkäisemiseksi. Uusi laki on yhdenmukaistanut Ranskan korruption vastaista lainsäädäntöä monien muiden maiden lainsäädännön kanssa.

Compliance-ohjelman toteuttaminen

Laki edellyttää, että tietyn koon ylittävät yritykset toteuttavat compliance-ohjelman, joka perustuu kahdeksaan peruspilariin:

- toimintasääntöjen käyttöönotto;
- sisäinen ilmiantojärjestelmä, jonka avulla työntekijät voivat ilmoittaa tilanteista, joissa rikotaan yrityksen toimintasääntöjä;
- riskien kartoitus;
- menettelyt asiakkaiden, keskeisten toimittajien ja välikäsien tilanteen arvioimiseksi riskikartoituksen perusteella;
- sisäiset tai ulkoiset kirjanpidon valvontamenettelyt;
- koulutus johtajille ja henkilökunnalle, jotka ovat alttiimpia korruptioon ja vaikutusvallan kauppaamiseen liittyville riskeille;
- kurinpitojärjestelyt yrityksen toimintasääntöjä rikkovien työntekijöiden rankaisemiseksi;
- toteutettujen toimenpiteiden sisäiset valvonta- ja arviointijärjestelyt.

Ranskan korruptiontorjuntaviraston (AFA) perustaminen

AFA:n tehtävänä on auttaa toimivaltaisia viranomaisia korruption ja vastaavien rikosten ehkäisemisessä ja havaitsemisessa. Sillä on valvontarooli ja valta määrätä sanktioita.

Sen tehtävänä on valvoa sellaisten toimenpiteiden ja menettelyjen noudattamista korruption ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi, joita suurten yritysten on toteutettava. Sen henkilöstö voi suorittaa tarkastuksia paikan päällä yrityksen tiloissa. Näiden tarkastusten jälkeen AFA voi antaa yritykselle varoituksen ja tarvittaessa saattaa asian sen seuraamuslautakunnan käsiteltäväksi. Seuraamuslautakunta voi määrätä yhtiön korjaamaan sisäisiä toimintatapojaan ja määrätä yhtiölle ja sääntöjä rikkoneille ylimmän johdon jäsenille sakkoja.

AFA ilmoittaa myös kansalliselle yleiselle syyttäjälle tai talousrikoksista vastaavalle kansalliselle syyttäjälle kaikista sen tietoon tulleista seikoista, jotka voivat muodostaa rikoksen tai rikkomuksen.

Lykätty syytteeseenpanosopimus

Yhdysvalloissa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa voimassa olevien lykättyjen syytteeseenpanosopimusten (DPA) tapaan Sapin 2 -laki tarjoaa korruptiosta syytetyille organisaatiolle mahdollisuuden päästä sopimukseen kansallisen yleisen syyttäjän kanssa.

Tämä innovatiivinen menettely antaa organisaatiolle mahdollisuuden päästä sovintoon syyttäjän kanssa sen sijaan, että se joutuisi osalliseksi pitkään oikeudenkäyntiin, jonka lopputulos voi olla epävarma. Yhtiö joutuu maksamaan valtiovarainministeriölle yleisen edun mukaisen sakon, joka on enintään 30 prosenttia sen viimeisten kolmen vuoden keskimääräisestä vuotuisesta liikevaihdosta. Yhtiötä voidaan myös vaatia toteuttamaan compliance-ohjelmaa AFA:n valvonnan alaisuudessa enintään kolme vuotta.

Ranskan tuomioistuinten toimivallan laajentaminen

Sapin 2 -laki vahvistaa ja laajentaa ranskalaisten tuomioistuinten ekstraterritoriaalista toimivaltaa. Niiden toimivalta ulottuu nyt rikoksiin, joihin on syyllistynyt oikeushenkilö tai henkilö, joka asuu vakinaisesti tai harjoittaa ainakin osaa liiketoiminnastaan Ranskassa, kansallisuudesta riippumatta.

Uusi laki on myös poistanut useita esteitä, jotka aiemmin haittasivat ranskalaisten tuomioistuinten toimintaa, joilla on nyt toimivalta:

- silloinkin, kun väitetty käyttäytyminen ei ole rangaistavaa sen maan lainsäädännön mukaan, jossa rikkomus tehtiin;
- silloinkin, kun uhri ei ole ryhtynyt toimiin kyseisessä maassa; ja
- ilman, että yleisen syyttäjän on täytynyt aiemmin aloittaa asian käsittely.

Ranskan rikostuomioistuimilla, kuten Yhdistyneen kuningaskunnan ja Yhdysvaltojen vastaavilla tuomioistuimilla, on nyt laajempi toimivalta korruptioasioissa.

Kovemmat rangaistukset yksityishenkilöille

Sapin 2 -lain voimaantulon jälkeen hallituksen politiikka on kallistunut korruptioon syyllistyneiden henkilöiden entistä ankarampaan ja järjestelmällisempään rankaisemiseen. Tämä tarkoittaa, että huolimatta yhtiön tekemästä lykätystä syytteesenpanoa koskevasta sopimuksesta, sen epärehellisyyteen syyllistyneitä ylimmän johdon jäseniä ja työntekijöitä vastaan voidaan silti ryhtyä oikeustoimiin. Tuomioistuimet tekevät tästä tavoitteesta toimintaperiaatteen.

Ilmiantajien suojelu

Sapin 2 -laki suojelee ilmiantajia ja vapauttaa heidät kaikesta rikosoikeudellisesta vastuusta, jos heidät pakotetaan paljastamaan lain suojaamia salaisia tietoja.

Se antaa ilmiantajalle myös oikeuden kääntyä suoraan oikeus- tai hallintoviranomaisen puoleen vakavan tai välittömän vaaran tai peruuttamattoman vahingon riskin ilmetessä.

Se edellyttää myös, että kaikki yritykset, joissa on vähintään 50 työntekijää, ottavat käyttöön asianmukaisen ilmiantojärjestelmän henkilöstön jäsenille ja ulkopuolisille tai tilapäisille työntekijöille.

LIITE 2 HYÖDYLLISET LINKIT JA LÄHTEET

Ranska: Ranskan korruptiontorjuntavirasto (AFA)

AFA:n suositukset

<https://www.agence-francaise-anticorruption.gouv.fr/files/files/Recommandations%20AFA.pdf>

Eturistiriidat

[Publication du guide pratique sur la prévention des conflits d'intérêts dans l'entreprise | Agence française anticorruption \(agence-francaise-anticorruption.gouv.fr\)](#)

Käytännön opas korruption vastaiseen toimintaan yrityksille

<https://www.agence-francaise-anticorruption.gouv.fr/fr/guide-pratique-fonction-conformite-anticorruption-dans-lentreprise>

Käytännön opas korruption asianmukaiseen torjuntaan fuusioissa ja yrityskaupoissa

<https://www.agence-francaise-anticorruption.gouv.fr/files/files/Guide%20pratique%20fusacq%202021-02%20DEF-2-19.pdf>

Käytännön opas lahja- ja vieraanvaraisuuspolitiikkaan yrityksissä, teollisissa ja kaupallisissa julkisissa yrityksissä, kansalaisjärjestöissä ja säätiöissä

<https://www.agence-francaise-anticorruption.gouv.fr/files/files/Guide%20pratique%20politique%20cadeaux%20et%20invitations.pdf>

Yhdysvallat

FCPA Resurssiopas Yhdysvaltain ulkomaisia korruptiokäytäntöjä koskevaan lakiin

<https://www.justice.gov/sites/default/files/criminal-fraud/legacy/2015/01/16/guide.pdf>

FCPA-ohjeistus (kesäkuu 2020)

<https://www.justice.gov/criminal-fraud/page/file/937501/download>

Yhdistynyt kuningaskunta

The Bribery Act 2010: Ohjeistus menettelytavoista, jotka asianomaiset kaupalliset organisaatiot voivat ottaa käyttöön estääkseen heidän kanssaan toimivia henkilöitä lahjonnalta.

<https://www.justice.gov.uk/downloads/legislation/bribery-act-2010-guidance.pdf>

Transparency International

Korruptioindeksi (CPI)

<http://www.transparency.org/cpi>

BOUYGUES-KONSERNI

32 avenue Hoche

F-75378 Paris cedex 08

Puh.: +33 (0)1 44 20 10 00

bouygues.com

Twitter: @GroupeBouygues



TÄRKEÄ HUOMAUTUS

Tämä dokumentti antaa yleisen katsauksen 30 tammikuuta 2022 voimassa oleviin sääntöihin.

Sitä päivitetään tarvittaessa ja muutokset julkaistaan intranetissä ja osoitteessa bouygues.com.

2014 • Päivitys: tammikuu 2022

Bouygues-konsernin eettiset säännöt, korruptionvastaiset toimintasäännöt ja compliance-ohjelmat (Kilpailu, Taloudelliset tiedot ja arvopaperikauppa, Eturistiriidat, Kauppasaarrot ja vientirajoitukset) löytyvät konsernin intranetistä (ByLink).

